

Na slovíčko s Luciou Wirdzek, riaditeľkou odboru ochrany spotrebiteľa ÚRSO

Novela zákona o energetike zaviedla právo odberateľa na stručný a ľahko čitateľný súhrn zmluvy, s identifikáciou dodávateľa, hlavnými podmienkami, cenou, dobou trvania zmluvy a podmienkami jej ukončenia. Dodávateľ elektriny je povinný spotrebiteľa s regulovanou cenou informovať o jeho práve na inštaláciu inteligentného elektromera a postupe ako si ho zaobstaráť. Odberatelia tiež majú možnosť kolektívnej zmeny dodávateľa. Lucia Wirdzek nám prezradila aj ďalšie plány ÚRSO na ochranu odberateľov energií...

1. S akými problémami sa spotrebiteľia v súčasnosti obracajú na Váš úrad?

Problémy odberateľov majú v podstate vždy rovnaký menovateľ - peniaze. Či už ide o ceny tepla, zvýšenú spotrebu alebo napríklad ročné vyúčtovanie, vždy je to spravidla o tom, že prišla vyššia faktúra. Veľa podnetov sa týka aj poskytovaných dotácií alebo zaradenia do regulovaného resp. neregulovaného segmentu. Odberatelia sa na nás väčšinou obrátia až v momente, keď treba platiť. Desaťročia sa o ceny energií v podstate nikto nemusel zaujímať, no vojna a energetická kríza situáciu zmenili. Všetci odberatelia by dnes mali byť pozornejší a na energie hľadieť rovnako ako na iné služby. Čiže hospodáriť s energiou šetrne, sledovať svoju spotrebu a porovnávať ponuky rôznych dodávateľov, rovnako ako napríklad v bankovníctve, poisťovníctve alebo telekomunikáciách. Ja sama sa riadim heslom: spotrebu kontroluj, faktúry preveruj a spotrebiče reviduj. A možno aj iné služby dodávateľa zablokuj:)

2. ÚRSO aktívne presadzuje napríklad zastropovanie systémových a siet'ových poplatkov v elektroenergetike pre všetky skupiny odberateľov či nastavenie definície a opatrení na riešenie energetickej chudoby na základe princípu „energetická efektívnosť na prvom mieste. Na čom ešte pracujete?

Stále je veľa toho, čo by sme chceli dostať do legislatívy a čo by mohlo odberateľom pomôcť. Vidím veľký zmysel v riešení ochrany odberateľov v domácnosti ako takej, nie len riešenie vybraných typov odberateľov, ako je tomu teraz. Chcela by som spotrebiteľom sprístupniť viac zmysluplných informácií, poradenstva a vysvetlení v problematikách, ktoré sa ich týkajú, napríklad už na faktúrach. Veľký potenciál vidím aj v zvyšovaní energetickej gramotnosti odberateľov, pretože veľa problémov vzniká aj preto, že odberatelia sú si síce vedomí svojich práv, ale nie povinností. A tiež sa intenzívne venujeme problematike energetickej chudoby.

3. Ako sa pripraviť na nadchádzajúcu vykurovaciu sezónu? Čo nás v nasledujúcich mesiacoch čaká? Chceli by ste pred niečím spotrebiteľov vystríhať??

Určite považujem za veľmi dôležité, aby si spotrebiteľia kontrolovali a manažovali svoju spotrebu a učili sa správne používať energie. Myslím tým napríklad temperovanie, namiesto

vypínania a zapínania ohrevu (môže až 3x znížiť spotrebu). Myslím tým aj kontrolu spotrebičov, ich energetické štítky, či majú nízku spotrebu, či napríklad už nie sú staré a netreba ich vymeniť (napríklad stará chladnička). Je potrebné chrániť aj životné prostredie a energiami neplytvat', presne tak ako sa snažíme neplytvat' jedlom. Pretože spotrebovanú elektrinu alebo plyn nevidíme hneď pri jej míňaní, ale až na elektromeri. Míňanie energií je ako míňanie dát. Výhodou predplatených dát však je, že keď ich miniete, žiadne ďalšie už nemáte. Pri elektrine a plyne to neplatí. Tam veselo míňate ďalej a spotrebu vidíte až na faktúre. Keď zateplíme, temperujeme, sledujeme spotrebu domácich zariadení a správame sa hospodárne - naša spotreba a v konečnom dôsledku aj faktúry za energie budú nižšie. Nasledujúce obdobie nebude pre nikoho ľahké, ceny energií stúpia a na úroveň spred niekoľkých rokov už neklesnú. Preto každý musí hľadať možnosti ako svoju spotrebu optimalizovať.

Zdroj: [Na slovíčko s Luciou Wirdzek, riaditeľkou odboru ochrany spotrebiteľa ÚRSO | Úrad pre reguláciu sieťových odvetví \(gov.sk\)](#)